

Αριθμός 1103610/16488/Γ0012/ΠΟΛ.1122

Κοινοποίηση του Π.Δ.299/2003

**«Καθορισμός κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης»
(ΦΕΚ 255/Α'/4.11.2003) και παροχή οδηγιών για την ορθή και
ομοιόμορφη εφαρμογή του 1103610/16488/Γ0012/ΠΟΛ.1122/19.11.2003**

Ι. ΓΕΝΙΚΑ

1. Με το πιο πάνω π.δ/τος, το οποίο εκδόθηκε σε εκτέλεση της εξουσιοδοτικής διάταξης του έκτου εδαφίου της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ΚΦΕ και το οποίο σας κοινοποιούμε, καθορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των εμπορικών επιχειρήσεων (μεταπρατικών, βιοτεχνικών, βιομηχανικών, ξενοδοχειακών κ.λπ.), των γεωργικών επιχειρήσεων και των προσώπων που ασκούν ελευθέριο επάγγελμα, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με τον υπολογισμό των αποσβέσεων αυτών, οι οποίες κατά το λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των εν λόγω επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών. Οι συντελεστές αυτοί έχουν εφαρμογή σύμφωνα με την περ. β' του άρθρου 30 του Ν.3091/2002 αλλά και σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 1 αυτού του π.δ/τος από 1.1.2003 για διαχειριστικές χρήσεις που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά. Επομένως οι συντελεστές αυτοί εφαρμόζονται για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων οι οποίες βαρύνουν διαχειριστικές χρήσεις που αρχίζουν από 1.1.2003 και μετά, χωρίς να ενδιαφέρει ο χρόνος απόκτησης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή αν αυτά αποκτήθηκαν πριν ή μετά την 1.1.2003. Τούτο σημαίνει κατ' ακολουθία ότι οι συντελεστές απόσβεσης και όσα γενικότερα ορίζονται με τις διατάξεις του Π.Δ.100/1998 θα έχουν πλέον εφαρμογή μόνο για τις διαχειριστικές χρήσεις που έχουν αρχίσει πριν από την 1.1.2003, αδιάφορα πότε θα κλείσουν αυτές. Π.χ. οι αποσβέσεις των παγίων μιας επιχείρησης οι οποίες βαρύνουν τη διαχειριστική της χρήση 1.7.2002 – 30.6.2003, καθώς και οι αποσβέσεις των παγίων μιας άλλης επιχείρησης οι οποίες βαρύνουν τη διαχειριστική της χρήση 25.10.2002 - 31.12.2003 (πρώτη, υπερδωδεκάμηνη) θα προσδιοριστούν με βάση τους συντελεστές απόσβεσης και όσα γενικά ορίζονται από τις διατάξεις του Π.Δ.100/1998. Οι εν λόγω επιχειρήσεις για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των παγίων οι οποίες θα βαρύνουν τις επόμενες διαχειριστικές χρήσεις τους θα εφαρμόσουν τους συντελεστές απόσβεσης και όσα γενικότερα ορίζονται από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος.

2. Όπως ορίζεται με τη διάταξη του πέμπτου εδαφίου της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ΚΦΕ, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων οι επιχειρήσεις δύνανται να χρησιμοποιούν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης και δεν έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν κάποιο συντελεστή απόσβεσης ο οποίος βρίσκεται μεταξύ του κατώτερου και του ανώτερου. Η επιλογή του κατώτερου ή του ανώτερου συντελεστή απόσβεσης υποχρεωτικά αφορά όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία ανήκουν στην ίδια κατηγορία και είναι δεσμευτική μέχρι την πλήρη απόσβεσή τους. Δηλαδή οι επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες:

α) δεν έχουν τη δυνατότητα για ορισμένα από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην ίδια κατηγορία να επιλέξουν τον κατώτερο συντελεστή απόσβεσης και για τα υπόλοιπα τον ανώτερο και

β) εφόσον επιλέξουν συντελεστή απόσβεσης, π.χ. τον κατώτερο, αυτόν θα χρησιμοποιούν μέχρι την πλήρη απόσβεση των συγκεκριμένων πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Ωστόσο αν π.χ. μια επιχείρηση κατά τη διαχειριστική χρήση 1.1 - 31.12.2003 επιλέξει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της «Χ» κατηγορίας τον κατώτερο συντελεστή απόσβεσης και σε κάποια επόμενη διαχειριστική χρήση αποκτήσει πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν και αυτά στη «Χ» κατηγορία, για την απόσβεση των νέων παγίων της κατηγορίας αυτής μπορεί να επιλέξει είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης. Δηλαδή για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της ίδιας κατηγορίας που αποκτούνται σε κάθε επόμενη διαχειριστική χρήση οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης, χωρίς να δεσμεύονται από τις προηγούμενες επιλογές τους σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις για την απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας. Για την εφαρμογή των παραπάνω ως κατηγορία πάγιων περιουσιακών στοιχείων νοείται η τελευταία υποδιάκριση αυτών, όπως ορίζεται στο κοινοποιούμενο π.δ/γμα. Π.χ. τα πάγια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του κοινοποιούμενου π.δ/τος αποτελούν μία κατηγορία, τα πάγια της περ. β' της ίδιας παραγράφου αποτελούν άλλη κατηγορία, τα πάγια της υποπερ. αα' της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του κοινοποιούμενου π.δ/τος αποτελούν άλλη κατηγορία, τα πάγια της υποπερ. ββ' της ίδιας περίπτωσης αποτελούν άλλη κατηγορία κ.ο.κ.

Τονίζεται ότι για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι 31.12.2002 και εφόσον υφίσταται αναπόσβεστη αξία αυτών, το συντελεστή απόσβεσης (ανώτερο ή κατώτερο) που θα χρησιμοποιήσουν για τη διαχειριστική χρήση 2003 θα τον εφαρμόσουν υποχρεωτικά μέχρι πλήρους απόσβεσης της αξίας του παγίου.

3. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών των οποίων η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι περιορισμένη και πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος και για τα οποία δεν ορίζεται με τις διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης, θα αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους. Τούτο σημαίνει ότι για τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία δεν θα υπάρχει δυνατότητα επιλογής κατώτερου ή ανώτερου συντελεστή απόσβεσης, καθόσον αυτά θα αποσβένονται υποχρεωτικά με το συντελεστή απόσβεσης που θα προκύπτει με βάση την αποσβεστέα αξία και την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους.

II. ΕΙΔΙΚΑ

Μετά από τα παραπάνω παρέχουμε τις ακόλουθες κατ' άρθρο οδηγίες, εφόσον και στο βαθμό που κρίνεται αναγκαίο, για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του κοινοποιούμενου π.δ/τος:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 1 ορίζεται η θέσπιση κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των εμπορικών, βιομηχανικών και γεωργικών επιχειρήσεων, καθώς και των ελεύθερων επαγγελματιών για το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού κέρδους αυτών κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 31, 41, 49 και 105 του ΚΦΕ.

2. Με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 ορίζεται ότι η διενέργεια αποσβέσεων κάθε έτος για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία με τους θεσπισμένους συντελεστές είναι υποχρεωτική. Επομένως ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών οι αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να διενεργούνται, και μάλιστα με τους συντελεστές που έχουν θεσπιστεί για το σκοπό αυτό, και να βαρύνουν τα αποτελέσματα κάθε διαχειριστικής χρήσης. Σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή διενεργηθούν αποσβέσεις αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ αν δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενέργησε.

Από τον κανόνα αυτό ορίζεται παρέκκλιση με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1. Ειδικότερα με το εν λόγω εδάφιο ορίζεται ότι οι νέες επιχειρήσεις για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που ακολουθούν τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας άρχισαν την παραγωγική λειτουργία τους έχουν την εξής δυνατότητα:

α) είτε να μην πραγματοποιήσουν καθόλου αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους ή

β) να πραγματοποιήσουν μεν αποσβέσεις γι' αυτά αλλά με συντελεστή το μισό εκείνου που προβλέπεται, δηλαδή αν προβλέπεται για κάποιο πάγιο κατώτερος συντελεστής απόσβεσης οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και η επιχείρηση επιλέξει τον κατώτερο συντελεστή, θα πρέπει να διενεργήσει αποσβέσεις γι' αυτό με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό 4% (8% x 50%), διαφορετικά θα έχει ανάλογη εφαρμογή το τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας ή της διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων αφορά αφενός όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα με το μισό του προβλεπόμενου συντελεστή) και αφετέρου όλες τις διαχειριστικές χρήσεις [δηλαδή η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει τις προβλεπόμενες μειωμένες αποσβέσεις και στις τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις]. Επισημαίνεται ότι για τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας οι επιχειρήσεις αρχίζουν την παραγωγική λειτουργία τους θα πρέπει να διενεργήσουν κανονικά αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, δεδομένου ότι η κατά τα πιο πάνω επιλογή αφορά τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται αυτής της διαχειριστικής χρήσης. Για την εφαρμογή των παραπάνω ως νέες επιχειρήσεις θεωρούνται οι ακόλουθες:

i) Εκείνες οι οποίες ιδρύονται από 1.1.2003 και μετά

ii) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρυθεί πριν από την πιο πάνω ημερομηνία και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1.1.2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.

iii) Εκείνες οι οποίες από 1.1.2003 και μετά ιδρύουν υποκατάστημα.

iv) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει υποκατάστημα πριν από την 1.1.2003 και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1.1.2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.

v) Εκείνες οι οποίες από 1.1.2003 και μετά ιδρύουν αυτοτελή κλάδο ή αρχίζουν την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα. Π.χ. μια βιομηχανική επιχείρηση ιδρύει μια νέα παραγωγική μονάδα η οποία κατασκευάζει προϊόντα όμοια με αυτά που ήδη παράγονται ή νέα προϊόντα ή μια ξενοδοχειακή επιχείρηση ανεγείρει και άλλο ξενοδοχειακό συγκρότημα δίπλα στο ήδη υφιστάμενο ή μια εταιρία κινητής τηλεφωνίας αρχίζει να παρέχει υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας.

vi) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει αυτοτελή κλάδο ή έχουν αρχίσει την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα, πριν από την 1.1.2003 και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1.1.2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις iii, iv, v και vi οι επιχειρήσεις θεωρούνται νέες μόνον όσον αφορά το υποκατάστημα και τον αυτοτελή κλάδο ή τη νέα δραστηριότητα με αυτοτελή οργάνωση αντίστοιχα, οπότε η επιλογή της μη διενέργειας ή διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων θα αφορά μόνο τα πάγια του υποκαταστήματος κ.λπ.

Όσον αφορά το πότε μια επιχείρηση που έχει προέλθει από συγχώνευση ή μετατροπή θεωρείται «νέα» ή όχι, έχουν εφαρμογή όσα αναφέρονται στην υπ' αριθ. 1051542/10435/B0012/ΠΟΛ.1122/28.4.1998 διαταγή μας.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 1 ορίζεται ότι τα ποσοστά αποσβέσεων που καθορίζονται με το π.δ/γμα αφορούν ετήσια απόσβεση, καθώς και ότι για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από το μήνα κατά τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες λειτουργίας μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης. Επομένως οι αποσβέσεις που υπολογίζονται με τον προβλεπόμενο συντελεστή είναι αποσβέσεις ενός έτους ή με άλλα λόγια δώδεκα (12) μηνών, οπότε αν κάποιο πάγιο κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μικρότερο από δώδεκα (12) μήνες (π.χ. επειδή αγοράστηκε και τέθηκε σε λειτουργία τον 3ο μήνα της 12μηνιας διαχειριστικής χρήσης ή επειδή πουλήθηκε το 10ο μήνα της 12μηνιας διαχειριστικής χρήσης, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα περιοριστούν στα 10/12 αυτών. Σημειώνεται ότι στο χρονικό διάστημα χρησιμοποίησης ή λειτουργίας του παγίου περιλαμβάνεται και ο μήνας που αυτό άρχισε να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί, χωρίς να ενδιαφέρει ο αριθμός των ημερών που χρησιμοποιήθηκε ή λειτούργησε το μήνα αυτό. Κατά την ίδια έννοια αν κάποιο πάγιο κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες, έστω για δεκαπέντε (15) μήνες, όπως συμβαίνει π.χ. στην περίπτωση της υπερδωδεκάμηνιας διαχειριστικής χρήσης, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα προσαυξηθούν κατά τα 3/12 αυτών, δηλαδή θα ανέλθουν στα 15/12 των ετήσιων αποσβέσεων.

Όσον αφορά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της επιχείρησης ούτε και για τις τυχόν παρεπόμενες ασχολίες της, δηλαδή εκείνα τα οποία έχουν τεθεί εκτός εκμετάλλευσης, γι' αυτά και για το χρονικό

διάστημα που είναι εκτός εκμετάλλευσης δεν θα υπολογίζονται αποσβέσεις. Αντίθετα για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων που λειτουργούν εποχιακά, δηλαδή των επιχειρήσεων που λειτουργούν συγκεκριμένους μήνες κάθε διαχειριστική χρήση (π.χ. ξενοδοχειακές, τυποποίησης αγροτικών προϊόντων κ.λπ.), θα υπολογίζονται αποσβέσεις για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης, δεδομένου ότι η μη χρησιμοποίηση των παγίων τους για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης οφείλεται στον τρόπο λειτουργίας τους και δεν είναι επιλογή των επιχειρήσεων.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 1 ορίζεται ότι οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα από το π.δ/γμα δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 2. Επομένως η διενέργεια αποσβέσεων για κάποιο πάγιο διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των αποσβέσεων που έχουν διενεργηθεί γι' αυτό γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του (μείον ένα λεπτό), χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτό εξακολουθεί να χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχείρηση. Περισσότερα για την αποσβεστέα αξία των παγίων αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 2.

5. Με την παρ. 5 του άρθρου 1 ορίζεται ότι τα εργαλεία και τα ανταλλακτικά των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένονται εφάπαξ, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά. Σημειώνεται ότι η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων είναι υποχρεωτική και οι επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να τα αποσβέσουν τμηματικά.

6. Με την παρ. 6 του άρθρου 1 ορίζεται ότι πάγια περιουσιακά στοιχεία η αξία κτήσης εκάστου των οποίων είναι μέχρι εξακόσια (600) € δύνανται να αποσβένονται εξ' ολοκλήρου, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά. Δηλαδή η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων δεν είναι υποχρεωτική, όπως είναι των παγίων της προηγούμενης παραγράφου, αλλά δυναμική. Συνεπώς κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αξία κτήσης είναι μέχρι αυτό το όριο μπορεί να αποσβεστεί είτε εφάπαξ στη εν λόγω διαχειριστική χρήση είτε τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ανεξάρτητα αν η τμηματική απόσβεσή του, όπως ειδικότερα αναφέρεται στο επόμενο άρθρο, μπορεί να γίνει με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο. Σημειώνεται ότι η επιλογή της εφάπαξ ή τμηματικής απόσβεσης αφορά κάθε πάγιο αυτής της κατηγορίας ξεχωριστά, πράγμα που σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα ορισμένα από αυτά τα πάγια (αξίας κτήσης το καθένα μέχρι 600 €) να τα αποσβένουν εφάπαξ στη συγκεκριμένη διαχειριστική χρήση και άλλα να τα αποσβένουν τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Επιπλέον σημειώνεται ότι το μοναδικό κριτήριο για την εφάπαξ απόσβεση κάθε τέτοιου παγίου είναι η αξία κτήσης του και μόνο. Αρα η απόκτηση πολλών τέτοιων παγίων με ένα στοιχείο, π.χ. με ένα Τ.Π.–Δ.Α., δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αποσβέσουν το καθένα από αυτά είτε εφάπαξ είτε τμηματικά.

7. Με την παρ. 7 του άρθρου 1 ορίζεται ότι οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν.1809/1988 (ΦΕΚ 222/Α') δεν θίγονται από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος. Επομένως για την απόσβεση των φορολογικών

μηχανισμών αυτού του νόμου δεν έχουν εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος αλλά οι ως άνω διατάξεις αυτού του νόμου.

8. Με την παρ. 8 του άρθρου 1 ορίζεται ο χρόνος έναρξης εφαρμογής των κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης, για τον οποίο έχει γίνει αναφορά στην αρχή της παρούσας.

Άρθρο 2

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 2 ορίζεται ότι για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31.12.1997, καθώς και εκείνα που αποκτούνται από 1.1.1998 και μετά, επιφυλασσομένων όσων ορίζονται με την παρ. 2 αυτού του άρθρου, οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο. Δηλαδή όλα τα πάγια που έχουν ήδη αποκτηθεί, καθώς και εκείνα που θα αποκτηθούν μελλοντικά θα αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παρ. 2 αυτού του άρθρου.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 2 ορίζεται δυνητική παρέκκλιση από τον κανόνα της προηγούμενης παραγράφου, σύμφωνα με τον οποίο όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο. Ειδικότερα με την παράγραφο αυτή ορίζεται ότι για τα καινούργια μηχανήματα και τον καινούργιο λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που αποκτούν από 1.1.1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές αυτών επιχειρήσεις οι αποσβέσεις διενεργούνται είτε με τη σταθερή μέθοδο, όπως δηλαδή ορίζεται με την προηγούμενη παράγραφο, είτε με τη φθίνουσα μέθοδο, η μέθοδος δε απόσβεσης που θα επιλεγεί θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο. Η επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης υποχρεωτικά αφορά όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας και είναι δεσμευτική μέχρι την πλήρη απόσβεσή τους. Δηλαδή οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις:

α) δεν έχουν τη δυνατότητα για ορισμένα από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας να επιλέξουν τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και για τα υπόλοιπα τη φθίνουσα και

β) εφόσον επιλέξουν μέθοδο απόσβεσης, έστω τη φθίνουσα, αυτήν θα χρησιμοποιούν μέχρι την πλήρη απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας. Ωστόσο αν π.χ. μια βιομηχανική επιχείρηση κατά τη διαχειριστική χρήση 1.1 - 31.12.2003 αποκτήσει καινούργια μηχανήματα και επιλέξει γι' αυτά τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και σε κάποια επόμενη διαχειριστική χρήση αποκτήσει είτε καινούργια μηχανήματα είτε καινούργιο λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής είτε και τα δύο, για την απόσβεση των νέων παγίων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία μπορεί να επιλέξει είτε τη σταθερή είτε τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης. Δηλαδή για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας που αποκτούνται σε κάθε επόμενη διαχειριστική χρήση οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν είτε τη σταθερή είτε τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, χωρίς να δεσμεύονται από τις προηγούμενες επιλογές τους σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις για την απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας. Στην περίπτωση συγχώνευσης επιχειρήσεων τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευόμενων θα εξακολουθήσουν να αποσβένονται από τις προκύπτουσες από τη συγχώνευση επιχειρήσεις με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που θα αποσβένονταν από τις συγχωνευόμενες, αν δεν είχε πραγματοποιηθεί

η συγχώνευση. Το ίδιο ισχύει ανάλογα στην περίπτωση απορρόφησης ή διάσπασης επιχειρήσεων, εισφοράς κλάδου κ.λπ.

Επισημαίνεται ότι η κατά τα πιο πάνω επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης ουσιαστικά αφορά τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτούνται από τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις εντός των διαχειριστικών χρήσεων που αρχίζουν από 1.1.2003 και μετά και όχι εκείνα που έχουν αποκτηθεί τις προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις. Τούτο γιατί για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας τα οποία έχουν αποκτήσει οι ως άνω επιχειρήσεις κατά τις προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις έχει ήδη γίνει η επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης με βάση τις σχετικές διατάξεις του Π.Δ.100/1998, οπότε αυτά θα εξακολουθήσουν να αποσβένονται με τη μέθοδο που έχει επιλεγεί και σύμφωνα με όσα ορίζονται πλέον από τις οικείες διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 2 ορίζεται ότι οι αποσβέσεις που διενεργούνται με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο υπολογίζονται σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται από τις οικείες διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος, και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων συντελεστών, επί της σε € αξίας κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, η οποία προσαυξάνεται με τις δαπάνες των προσθηκών ή βελτιώσεων, ή επί της σε € αναπροσαρμοσμένης αξίας τους (δηλαδή όπως η αξία αυτή προκύπτει από την αναπροσαρμογή που γίνεται με βάση τις οικείες διατάξεις του Ν.2065/1992).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

Άρθρο 3

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 3 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των κτιριακών εγκαταστάσεων και των οικοδομημάτων. Σημειώνεται ότι με την παράγραφο αυτή και ειδικότερα με την περ. θ' αυτής ορίστηκε για πρώτη φορά συντελεστής απόσβεσης για τα οδικά δίκτυα που βρίσκονται εντός χώρου εργοστασίων ή εντός χώρου που βρίσκεται οικισμός προσωπικού.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 3 ορίζεται ότι τα ποσοστά απόσβεσης της προηγούμενης παραγράφου υπολογίζονται μόνο στην αξία των κτισμάτων, χωρίς να ενδιαφέρει αν έχουν κατασκευαστεί με το συνηθισμένο τρόπο ή αν είναι προκατασκευασμένα. Συνεπώς τα εν λόγω ποσοστά απόσβεσης δεν εφαρμόζονται επί της αξίας των οικοπέδων επί των οποίων έχουν ανεγερθεί τα κτίσματα.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 2 ορίζεται ότι από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται για τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τα οικοδομήματα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού αφαιρείται η απόσβεση που σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ΚΦΕ εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που προκύπτει από τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τα οικοδομήματα. Επομένως εάν π.χ. κάποιο οικοδόμημα ιδιοχρησιμοποιείται, οπότε προκύπτει εισόδημα από ιδιόχρηση, και υπό την προϋπόθεση ότι το καθαρό εισόδημα από την ιδιόχρηση αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ΚΦΕ (κατά τις οποίες από το ακαθάριστο εισόδημα από ιδιόχρηση εκπίπτουν μεταξύ των άλλων και αποσβέσεις, οι

οποίες υπολογίζονται με συντελεστή 5% ή 10% επί του ακαθάριστου εισοδήματος ανάλογα με τη χρήση του οικοδομήματος), οι αποσβέσεις αυτές αφαιρούνται από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται για το οικοδόμημα με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οπότε από το ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις εκπίπτει το υπολειπόμενο τμήμα των αποσβέσεων. Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα, καθώς και για τους υπόχρεους της παρ. 4 του άρθρου 2 (Ο.Ε., Ε.Ε. κ.λπ.) που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του ΚΒΣ.

Άρθρο 4

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, των ορυχείων που διατηρούν επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία εξορύσσονται ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και των μηχανημάτων και εγκαταστάσεων των τελευταίων. Σημειώνεται ότι με την παράγραφο αυτή ορίστηκε για πρώτη φορά συντελεστής απόσβεσης:

- Για τις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυασμένου κύκλου (περ. γ')
- Για τα φράγματα των υδροηλεκτρικών σταθμών (υποπερ. αα' της περ. ε')
- Για τα αιολικά πάρκα (υποπερ. αα' της περ. στ')
- Για τους σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας – ΣΗΘ – (περ. ζ')
- Για τα συστήματα τηλεπικοινωνιών – τηλεχειρισμών (υποπερ. δδ' της περ. η')
- Για τα χρωματογραφικά μηχανήματα και τα οχήματα των προαναφερόμενων ορυχείων (υποπερ. γγ' της περ. ιβ')
- Για τον εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (περ. ι')
- Για τον εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης των προαναφερόμενων ορυχείων (υποπερ. δδ' της περ. ιβ').

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων και των τηλεπικοινωνιακών έργων.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και γενικά του ειδικού εξοπλισμού των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των έργων δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, των αντιπλημμυρικών έργων, των έργων αντιρρύπανσης και των κέντρων επεξεργασίας λυμάτων.

5. Με την παρ. 5 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες.

6. Με την παρ. 6 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων των πρατηρίων υγρών καυσίμων και λιπαντηρίων.

7. Με την παρ. 7 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των δοχείων μεταφοράς υγρών και αερίων, των δεξαμενών κ.λπ.

8. Με την παρ. 8 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των ψυκτικών μηχανημάτων. Σημειώνεται ότι με την παράγραφο αυτή ορίστηκε για πρώτη φορά ιδιαίτερος συντελεστής απόσβεσης για τα ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων γενικά σε εγκαταστάσεις τρίτων (περ. β').

9. Με την παρ. 9 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των γερανοφόρων και των ανυψωτικών μηχανημάτων.

10. Με την παρ. 10 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων παραγωγής ταινιών (κινηματογραφικών, βίντεο και συναφών).

11. Με την παρ. 11 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των ειδικών εγκαταστάσεων και μηχανημάτων των ακόλουθων επιχειρήσεων:

- Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων
- Βυρσοδεφίας
- Παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι
- Παραγωγής πλαστικών ειδών- Εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών
- Υποδηματοποιίας
- Παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό)
- Παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων
- Διυλιστηρίων
- Παραγωγής τσιμέντου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, αλουμίνιας και αλουμινίου.

12. Με την παρ. 12 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μητρών (καλουπιών) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής. Οσον αφορά τις μήτρες που έχουν κατασκευαστεί από πλαστική ή θερμοπλαστική ύλη, έχει γίνει δεκτό (Σ.τ.Ε.2697/1972) ότι επειδή γι' αυτές δεν προβλέπεται συντελεστής απόσβεσης, υπόκεινται σε φθορά όπως τα ανταλλακτικά και επομένως θα αποσβένονται, όπως και αυτά, εφάπαξ μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά.

13. Με την παρ. 13 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των οικιακών συσκευών ή συστημάτων χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Σημειώνεται ότι για τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία προβλέπεται απόσβεση μόνο του εβδομήντα πέντε τοις εκατό 75% της αξίας τους.

14. Με την παρ. 14 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των ειδικών εγκαταστάσεων παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου.

15. Με την παρ. 15 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των λοιπών μηχανημάτων και εγκαταστάσεων των ακόλουθων επιχειρήσεων:

- Ξενοδοχειακών
- Σανατορίων
- Κλινικών
- Εκπαιδευτηρίων
- Λοιπών επιχειρήσεων.

Άρθρο 5

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 5 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 5 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 5 ορίζεται ότι οι επιχειρήσεις των προηγούμενων παραγράφων αυτού του άρθρου δεν δικαιούνται να διενεργούν αποσβέσεις σύμφωνα με όσα ορίζονται από τα άρθρα 3 (κτιριακές εγκαταστάσεις και οικοδομήματα), 4 (μηχανήματα κ.λπ.) και 10 (μεταφορικά μέσα κ.λπ.) του κοινοποιούμενου π.δ/τος. Δηλαδή τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτών των άρθρων, καθώς και οι λοιπές εγκαταστάσεις γενικά των εν λόγω επιχειρήσεων θα αποσβένονται με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές αυτού του άρθρου και όχι με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές των πιο πάνω άρθρων.

Άρθρο 6

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των λατομείων και των μεταλλείων. Σημειώνεται ότι οι συντελεστές αυτοί αφορούν αποκλειστικά τα ίδια τα λατομεία και μεταλλεία και δεν αφορούν τα κτίσματα, τα μεταφορικά μέσα κ.λπ. των λατομείων και μεταλλείων, τα οποία θα αποσβένονται με τις οικείες διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των εξόδων κατασκευής ιδιωτικών οδών, πλατειών, δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων των επιχειρήσεων της προηγούμενης παραγράφου.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των εξόδων κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής των ίδιων ως άνω επιχειρήσεων.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των σπαστήρων λίθων, των θραυστήρων, των τριβείων, των πετρελαιομηχανών και των λοιπών μηχανημάτων των παραπάνω επιχειρήσεων, όπως π.χ. των γεωτρύπανων, των χωματοουργικών μηχανημάτων, των φορτωτών κ.λπ.

5. Με την παρ. 5 του άρθρου 6 ορίζεται ότι η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών με αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ.4029/1959 (ΦΕΚ 250/Α'), καθώς και ότι οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων. Κατά τις διατάξεις αυτού του άρθρου οι δαπάνες για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς οι συναφείς με αυτές δαπάνες γενικά δύνανται να αποσβένονται κατ' επιλογή της επιχείρησης:

α) εφάπαξ μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν ή

β) εφάπαξ μέσα σε κάποια από τις επόμενες τέσσερις (4) διαχειριστικές χρήσεις ή γ) τμηματικά μέσα στις διαχειριστικές αυτές χρήσεις. Με τον ίδιο τρόπο διενεργείται και η απόσβεση των δαπανών για την εκτέλεση κάθε φύσης λατομικών ερευνών, καθώς και των συναφών με αυτές δαπανών.

Άρθρο 7

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των λιμενικών έργων και των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των ναυπηγείων.
2. Με την παρ. 2 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των εργοληπτικών επιχειρήσεων που εκτελούν δημόσια ή ιδιωτικά τεχνικά έργα.
3. Με την παρ. 3 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων.
4. Με την παρ. 4 του άρθρου 7 ορίζεται ότι οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης διωρύγων δεν δικαιούνται να διενεργούν αποσβέσεις σύμφωνα με όσα ορίζονται από τα άρθρα 3 (κτιριακές εγκαταστάσεις και οικοδομήματα), 4 (μηχανήματα κ.λπ.), 7 παρ. 1 (λιμένες, αποβάθρες, έργα ελάφρυνσης πρανών, ρυμούλκες κ.λπ.) και 10 (μεταφορικά μέσα κ.λπ.) του κοινοποιούμενου π.δ/τος. Επομένως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτών των άρθρων, καθώς και οι λοιπές εγκαταστάσεις γενικά των εν λόγω επιχειρήσεων θα αποσβένονται με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές αυτού του άρθρου και όχι με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές των πιο πάνω άρθρων.
5. Με την παρ. 5 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των εγκαταστάσεων των αεροδρομίων.

Άρθρο 8

Με το άρθρο 8 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των γεωργικών μηχανημάτων και των εργαλείων που χρησιμοποιούνται από τις γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις γενικά.

Άρθρο 9

Με το άρθρο 9 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορισμένων πάγιων περιουσιακών στοιχείων επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοταινίες – DVD και ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς. Ειδικότερα ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των κινηματογραφικών ταινιών, των βιντεοταινιών – D.V.D., των τηλεταινιών, των τηλεσειρών, των μουσικών εκπομπών, των εορταστικών εκπομπών, των κινούμενων σχεδίων, των τηλεπαιχνιδιών κ.λπ.

Άρθρο 10

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 10 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μεταφορικών μέσων (εκτός των πλωτών και των εναέριων) και του τροχαίου υλικού. Σημειώνεται ότι τα αυτοκινούμενα μηχανήματα που εκτελούν παράλληλα ανυψωτικό και μεταφορικό έργο (κλαρκ κ.λπ.), επειδή δεν εκτελούν μεταφορές με την κλασσική έννοια του όρου, δεν εντάσσονται στα μεταφορικά μέσα αλλά στα ανυψωτικά μηχανήματα, των

οποίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται στην παρ. 9 του άρθρου 4.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 10 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των εναέριων μεταφορικών μέσων.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 10 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των πλοίων και των λοιπών πλωτών μέσων χωρητικότητας φορτίου κάτω από 500 τόνους.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 10 ορίζεται ότι οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται, εάν από διατάξεις ειδικών νόμων προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές, οπότε εφαρμόζονται οι τελευταίοι.

Άρθρο 11

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά των σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης. Ως είδη εξοπλισμού γενικά νοούνται όλα τα κινητά περιουσιακά στοιχεία των παραπάνω επιχειρήσεων που είναι αναγκαία για την οργάνωση γενικά και τη λειτουργία τους, όπως είναι τα έπιπλα, τα λευκά είδη, τα σκεύη (μαγειρικά σκεύη, σερβίτσια κ.λπ.), τα είδη προθήκης και κάθε άλλο είδος χρήσιμο για την εξυπηρέτηση τόσο του κοινού όσο και του προσωπικού των εν λόγω επιχειρήσεων (π.χ. ανεμιστήρες, τηλεοράσεις κ.λπ.).

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά των λοιπών επιχειρήσεων.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γραφείου, δηλαδή των αριθμομηχανών, των φωτοαντιγραφικών και των φωτοτυπικών μηχανημάτων, των γραφομηχανών, των μαγνητοφώνων κ.λπ.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γραφείου, όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης. Επομένως οι επιχειρήσεις οι οποίες χρησιμοποιούν τα πιο πάνω πάγια περιουσιακά στοιχεία κατά σύστημα για σκοπούς εκπαιδευτικούς (σχολές επαγγελματικής ή τεχνικής εκπαίδευσης, κέντρα ελεύθερων σπουδών κ.λπ.) θα διενεργούν γι' αυτά αποσβέσεις με τον κατώτερο ή τον ανώτερο συντελεστή της παρούσας παραγράφου, οι οποίοι είναι μεγαλύτεροι από τους αντίστοιχους της προηγούμενης παραγράφου.

5. Με την παρ. 5 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ηλεκτρονικών υπολογιστών (H/Y) και των ηλεκτρονικών συγκροτημάτων γενικά. Επίσης ορίζεται διαφορετικός κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των H/Y και των ηλεκτρονικών συγκροτημάτων γενικά, οι οποίοι είναι μεγαλύτεροι από τους αντίστοιχους προηγούμενους, όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης. Επιπλέον ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης του λογισμικού των H/Y (software). Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπεται ακόμη ότι η απόσβεση των H/Y και του λογισμικού τους μπορεί να γίνεται εφάπαξ μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά.

6. Με την παρ. 6 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών υγιεινής των ξενοδοχειακών

επιχειρήσεων, των σανατορίων και των κλινικών. Εννοείται ότι οι συντελεστές αυτοί εφαρμόζονται για τα συγκεκριμένα πάγια τα οποία παρακολουθούνται σε ιδιαίτερο λογαριασμό, επειδή δεν είναι συστατικά του ακινήτου, δηλαδή δεν είναι συνδεδεμένα με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή του κτιρίου.

7. Με την παρ. 7 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των φωτεινών επιγραφών που είναι εγκατεστημένες σε ακίνητα τρίτων. Σημειώνεται ότι για πρώτη φορά ορίζεται συντελεστής απόσβεσης για τα εν λόγω πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Άρθρο 12

Με το άρθρο 12 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των ελεύθερων επαγγελματιών. Σχετικά με την απόσβεση των εν λόγω παγίων σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Με την περ. β' αυτού του άρθρου ορίζεται κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των Η/Υ, του λογισμικού τους και των ηλεκτρονικών συγκροτημάτων είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. Επομένως οι ελεύθεροι επαγγελματίες υποχρεούνται να αποσβένουν τα εν λόγω πάγια τμηματικά και δεν έχουν τη δυνατότητα, όπως οι επιχειρήσεις, να επιλέξουν την εφάπαξ απόσβεσή τους μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά.

- Με την περ. γ' αυτού του άρθρου εκτός από τους κατώτερους και τους ανώτερους συντελεστές απόσβεσης των οικιακών συσκευών ή συστημάτων χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ορίζεται ότι τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται μέχρι ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό 75% της αξίας τους, όπως γίνεται και με τα ίδια πάγια που ανήκουν στις επιχειρήσεις.

Άρθρο 13

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 13 εξειδικεύονται τα καινούργια μηχανήματα και ο λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής, τα οποία, όπως ορίζεται με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του κοινοποποιούμενου π.δ/τος, όταν αποκτούνται από 1.1.1998 και μετά από βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και μικτές αυτών επιχειρήσεις, δύνανται να αποσβένονται κατ' επιλογή της επιχείρησης είτε με τη σταθερή είτε με τη φθίνουσα μέθοδο. Για διευκόλυνση επισυνάπτεται στην παρούσα πίνακας, στον οποίο εμφανίζονται:

α) τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία,

β) οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσής τους με τη σταθερή μέθοδο και γ) οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσής τους με τη φθίνουσα μέθοδο.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 13 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των παραπάνω πάγιων περιουσιακών στοιχείων, όταν γι' αυτά επιλέγεται η φθίνουσα μέθοδος απόσβεσης. Ειδικότερα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπεται ότι κατά την απόσβεση των εν λόγω παγίων με τη φθίνουσα μέθοδο εφαρμόζεται ο κατώτερος ή ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της σταθερής μεθόδου, αφού προηγουμένως τριπλασιαστεί. Π.χ. ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της

σταθερής μεθόδου των γερανοφόρων και των ανυψωτικών μηχανημάτων, που είναι έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα, γίνονται τριάντα τρία τοις εκατό (33%) και σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) αντίστοιχα.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 13 ορίζεται ότι οι συντελεστές απόσβεσης της φθίνουσας μεθόδου των παραπάνω πάγιων περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας τους. Συνεπώς ο οικείος συντελεστής απόσβεσης της φθίνουσας μεθόδου αρχικά εφαρμόζεται επί της σε € αξίας κτήσης κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου, η οποία προσαυξάνεται με τις δαπάνες των προσθηκών ή βελτιώσεων, ή επί της σε € αναπροσαρμοσμένης αξίας του και στη συνέχεια επί της κάθε φορά αναπόσβεστης αυτής αξίας.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 13 ορίζεται ότι κατά τη διαχειριστική χρήση που η αναπόσβεστη αξία των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, αφού μειωθεί και με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχειριστική χρήση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης (προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων) ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεστεί σε αυτή τη διαχειριστική χρήση. Για την καλύτερη κατανόηση όσων αναφέρονται στην παρούσα και στην προηγούμενη παράγραφο παρατίθενται ένα παράδειγμα υπολογισμού αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο, το οποίο αφορά πάγιο που έχει αποκτηθεί πριν από την 1.1.2003.

Παράδειγμα:

Εστω ότι στην αρχή της διαχειριστικής χρήσης 1.1 - 31.12.2000 μια βιοτεχνική επιχείρηση απέκτησε καινούργιο μηχάνημα αξίας κτήσης 100.000 €. Για το πάγιο αυτό η επιχείρηση επέλεξε σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του Π.Δ.100/1998 τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, πραγματοποίησε δε γι' αυτό αποσβέσεις κατά τις διαχειριστικές χρήσεις 1.1-31.12.2000, 1.1-31.12.2001 και 1.1-31.12.2002 με συντελεστή τριάντα τοις εκατό (30%), δηλαδή τον τριπλάσιο της σταθερής μεθόδου. Εστω ότι με τις διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος ορίζεται γι' αυτό το πάγιο κατώτερος συντελεστής απόσβεσης με τη σταθερή μέθοδο επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). Με βάση τα δεδομένα αυτά η επιχείρηση υποχρεούται να εξακολουθήσει να αποσβένει το εν λόγω πάγιο με τη φθίνουσα μέθοδο, δύναται δε για τον υπολογισμό των αποσβέσεων που θα βαρύνουν τις επόμενες διαχειριστικές χρήσεις να επιλέξει είτε τον τριπλάσιο κατώτερο συντελεστή απόσβεσης της σταθερής μεθόδου (21%) είτε τον τριπλάσιο ανώτερο (30%), αυτόν δε που θα επιλέξει να τον εφαρμόσει μέχρι την πλήρη απόσβεση του παγίου. Επομένως αν υποθεθεί ότι η επιχείρηση επιλέξει το συντελεστή είκοσι ένα τοις εκατό (21%), οι αποσβέσεις που έχουν διενεργηθεί και αυτές που θα διενεργηθούν μελλοντικά θα έχουν ως εξής:

Διαχειριστικές Χρήσεις	Αναπόσβεστη Αξία	Ετήσιες Αποσβέσεις	Αποσβεσμένη Αξία
1.1 - 31.12.2000	100.000,00	30.000,00	30.000,00
1.1 - 31.12.2001	70.000,00	21.000,00	51.000,00
1.1 - 31.12.2002	49.000,00	14.700,00	65.700,00

1.1 - 31.12.2003	34.300,00	7.203,00	72.903,00
1.1 - 31.12.2004	27.097,00	5.690,37	78.593,37
1.1 - 31.12.2005	21.406,63	4.495,39	83.088,76
1.1 - 31.12.2006	16.911,24	3.551,36	86.640,12
1.1 - 31.12.2007	13.359,88	2.805,57	89.445,69
1.1 - 31.12.2008	10.554,31	2.216,40 10.554,30*	ή 91.662,09 ή 0,01

* Επειδή στη διαχειριστική χρήση 1.1 - 31.12.2008 η αναπόσβεστη αξία του παγίου, συνυπολογιζομένων και των αποσβέσεων αυτής της διαχειριστικής χρήσης, είναι μικρότερη από το δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης του (10.554,31 - 2.216,40 = 8.337 < 100.000 x 10% = 10.000), η επιχείρηση δύναται, εφόσον το επιθυμεί, σ' αυτή τη διαχειριστική χρήση να αποσβέσει πλήρως το πάγιο.

Συνημμένα:

Πίνακας Παγίων που μπορούν να αποσβεστούν με τη φθίνουσα μέθοδο

Καθορισμός κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης

Π.Δ.299/2003 (ΦΕΚ 255/Α'/4.11.2003)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος κυρώθηκε με το Ν.2238/1994 (Φ.Ε.Κ. 151 Α'), όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με την παράγραφο 6 του άρθρου 5 του Ν.3091/2002 (Φ.Ε.Κ. 330 Α').
2. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν.1558/1985 (Φ.Ε.Κ. 137 Α'), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν.2081/1992 (Φ.Ε.Κ. 154 Α') και αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 2α του άρθρου 1 του Ν.2469/1997 (Φ.Ε.Κ. 38 Α').
3. Την 1065956/863/Α0012/15.7.2003 απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Φ.Ε.Κ. 985 Β'), με την οποία καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών.
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
5. Τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας 385/2003, με πρόταση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

1. Για τον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους των εμπορικών, βιομηχανικών και γεωργικών επιχειρήσεων που ασκούνται από φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και του καθαρού εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31, 41, 49 και 105 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές

απόσβεσης της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ορίζονται κατά τις επόμενες διατάξεις του παρόντος.

2. Η διενέργεια των αποσβέσεων κατ' έτος και με τα οριζόμενα δια του παρόντος ποσοστά είναι υποχρεωτική. Ειδικότερα οι νέες επιχειρήσεις, για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους που έπονται της χρήσης μέσα στην οποία άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους, δύνανται να προβούν σε απόσβεση όλων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους είτε με συντελεστή μηδέν τοις εκατό (0%) είτε με συντελεστή πενήντα τοις εκατό (50%) του ισχύοντος ποσοστού, με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής απόσβεσης που θα επιλεγεί από την επιχείρηση δεν θα μεταβάλλεται από διαχείριση σε διαχείριση.

3. Τα ποσοστά αποσβέσεων που ορίζονται με το παρόν αφορούν ετήσια απόσβεση. Για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από το μήνα κατά τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης.

4. Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβεστέου πάγιου περιουσιακού στοιχείου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 2.

5. Η αξία των εργαλείων και των ανταλλακτικών των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένεται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά.

6. Πάγια περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η αξία κτήσης εκάστου είναι μέχρι εξακόσια (600) ευρώ, δύνανται να αποσβένονται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν.1809/1988 (Φ.Ε.Κ. Α' 222) δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος.

8. Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που ορίζονται με το παρόν εφαρμόζονται από 1ης Ιανουαρίου 2003, για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31.12.1997, καθώς και εκείνα που αποκτούνται από 1.1.1998 και μετά, με την επιφύλαξη των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

2. Για τα καινούργια μηχανήματα και το λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής, που αποκτούν από 1.1.1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές επιχειρήσεις αυτών, οι αποσβέσεις διενεργούνται υποχρεωτικά είτε με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης είτε με τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, με την προϋπόθεση ότι η μέθοδος που θα επιλεγεί, γι' αυτά τα πάγια στοιχεία, θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο.

3. Οι τακτικές αποσβέσεις, που διενεργούνται με τις μεθόδους που προαναφέρθηκαν, υπολογίζονται σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στις διατάξεις του παρόντος και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο παρόν διάταγμα συντελεστών, επί της σε ευρώ αξίας κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, προσαυξημένης με τις δαπάνες

προσθηκών και βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, όπως η αξία αυτή εξευρίσκεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά σχετικές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

ΑΡΘΡΟ 3

1. Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των κτιριακών εγκαταστάσεων και οικοδομημάτων ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, κλινικές, санατόρια και καταστήματα εξυπηρέτησης του κοινού, γενικώς, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

β) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως ξενοδοχεία, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

γ) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών, που χρησιμοποιούνται ως μπαγκαλόους ή κάμπινγκς και είναι κατασκευασμένες από ξύλο, καθώς και τις συναφείς εγκαταστάσεις, που επίσης είναι κατασκευασμένες από ξύλο, κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). Για τις ίδιες οικοδομές ή τμήματα αυτών και τις συναφείς εγκαταστάσεις τους, που είναι κατασκευασμένες από τσιμέντο, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

δ) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

ε) Για πρόχειρες κατασκευές (ξύλινες, πλαστικές κ.λπ.) που χρησιμοποιούνται για οποιαδήποτε χρήση, κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

στ) Για βιομηχανοστάσια, όπως αυτά νοούνται από τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τα παραρτήματα και παρακολουθήματά τους, καθώς και τις αποθήκες που είναι συνεχόμενες με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών ή την πρώτη εναπόθεση των βιομηχανικών προϊόντων, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ζ) Για οικοδομήματα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία και συντήρηση καπνών σε φύλλα (αποθήκες καπνών ή άλλων εξαγωγίμων γεωργικών προϊόντων) και ως ξηραντήρια καπνού, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

η) Για οικοδομήματα αεροδρομίων που χρησιμοποιούνται ως αεροσταθμοί επιβατών, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

θ) Για οδικά δίκτυα εντός χώρου εργοστασίων ή χώρου που βρίσκεται οικισμός προσωπικού, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

2. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υπολογίζονται στην αξία μόνο των κτισμάτων, ανεξάρτητα από τον τρόπο κατασκευής τους (συνήθης ή προκατασκευής).

3. Από το ποσό της με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναγνωριζόμενης απόσβεσης αφαιρείται η κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος παρεχόμενη απόσβεση κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) επί του ακαθάριστου εισοδήματος της οικοδομής ή του καταστήματος, γραφείου κ.λπ., αναλόγως της περίπτωσης.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα οποία εξορύσσονται ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις τους, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ατμοηλεκτρικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για λιγνιτικές μονάδες, μονάδες πετρελαίου (ΜΑΖΟΥΤ) και μονάδες φυσικού αερίου, κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

β) Για αεριοστροβιλικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ), κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

γ) Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυασμένου κύκλου:

αα) Για μονάδες ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ), κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

ββ) Για μονάδες φυσικού αερίου, κατώτερος έξι τοις εκατό (6%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

δ) Για νηξελιοηλεκτρικές μονάδες (μονάδες εσωτερικής καύσης) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

ε) Για υδροηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για φράγματα δύο τοις εκατό (2%).

ββ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

στ) Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εναλλακτικών μορφών:

αα) Για αιολικά πάρκα και φωτοβολταϊκές και γεωθερμικές μονάδες κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

ζ) Για σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας (ΣΗΘ) κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

η) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για γραμμές μεταφοράς κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ββ) Για υποσταθμούς μεταφοράς κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

γγ) Για εναέρια καλώδια μεταφοράς δεδομένων κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

δδ) Για συστήματα τηλεπλοπτείας - τηλεχειρισμών κατώτερος δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

θ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για δίκτυα διανομής χαμηλής τάσης κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

- ββ) Για δίκτυα διανομής μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).
- γγ) Για υποσταθμούς διανομής μέσης τάσης - χαμηλής τάσης κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).
- δδ) Για υποσταθμούς διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).
- εε) Για κέντρα διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).
- στστ) Για καλώδια μεταφοράς δεδομένων κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).
- ζζ) Για συστήματα τηλεοπτικής - τηλεχειρισμών κατώτερος δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).
- ι) Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, γενικά, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%)
- ια) Για ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία εξορύσσονται ορυκτές ύλες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).
- ιβ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις των παραπάνω ορυχείων:
- αα) Για ηλεκτροκίνητο εκσκαπτικό εξοπλισμό (εκσκαφείς - αποθέτες - ταινιόδρομοι) κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).
- ββ) Για τεχνικά έργα υποδομής και υποστήριξης κατώτερος έξι τοις εκατό (6%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).
- γγ) Για χωματουργικά μηχανήματα και οχήματα κατώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%) και ανώτερος δεκαέξι τοις εκατό (16%).
- δδ) Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό
2. Για τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις και τηλεπικοινωνιακά έργα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:
- α) Για ψηφιακά κέντρα και ηλεκτρονικές τερματικές διατάξεις κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).
- β) Για εξοπλισμό μετάδοσης (δικτύων) κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό
- γ) Για τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και τηλετυπικές (TELEX) εγκαταστάσεις κέντρων και ραδιοηλεκτρικές εγκαταστάσεις κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).
- δ) Για υπόγεια και υποβρύχια καλώδια – σωληνώσεις (συμβατικά και οπτικών ινών) κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).
- ε) Για καλώδια σωληνώσεων οπτικών ινών κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).
- στ) Για εναέρια ενσύρματα δίκτυα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και για εναέρια ασύρματα δίκτυα κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).
- ζ) Για κύριες τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και ραδιοηλεκτρικές συνδέσεις - συσκευές και θαλάμους κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
- η) Για δευτερεύουσες εγκαταστάσεις κατώτερος οκτώμισι τοις εκατό (8,5%) και ανώτερος δωδεκάμισι τοις εκατό (12,5%).

θ) Για καλωδιακά πλοία κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

3. Για τα μηχανήματα και γενικά τον ειδικό εξοπλισμό των ραδιοηλεκτρονικών σταθμών οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για κάμερες και παρελκόμενα, βίντεο και παρελκόμενα, καθώς και κινητές μονάδες εξωτερικών μεταδόσεων, κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για κέντρα εκπομπής - αναμεταδότες (πομποί - αναμεταδότες και παρελκόμενα, πυλώνες - ιστοί και παρελκόμενα, καθώς και κεραίες εκπομπής - λήψης και παρελκόμενα) κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις ραδιοηλεκτρονικών σταθμών κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

4. Για τα έργα δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών έργων, έργων αντιρρύπανσης και κέντρων επεξεργασίας λυμάτων, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για έργα δικτύων ύδρευσης:

αα) Για φράγματα ένα τοις εκατό (1%).

ββ) Για διυλιστήρια κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

γγ) Για υδραγωγεία κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

δδ) Για κύριους τροφοδοτικούς αγωγούς κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τρία τοις εκατό (3%).

εε) Για δευτερεύοντες τροφοδοτικούς αγωγούς κατώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%) και ανώτερος τρεισήμισι τοις εκατό (3,5%).

στστ) Για δίκτυα διανομής, καθώς και εξωτερικά και εσωτερικά αντλιοστάσια, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ζζ) Για δεξαμενές κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

β) Για έργα δικτύων αποχέτευσης:

αα) Για έργα βαρείας υποδομής και βασικούς συλλεκτήρες κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

ββ) Για δευτερεύοντες αγωγούς κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

γγ) Για εξωτερικές διακλαδώσεις κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δδ) Για ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για αντιπλημμυρικά έργα:

αα) Για διευθετήσεις ρεμάτων ένα τοις εκατό (1%).

ββ) Για συλλεκτήρες ομβρίων υδάτων κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

γγ) Για δίκτυα ομβρίων υδάτων κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

δδ) Για φρεάτια υδροσυλλογής κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δ) Για έργα αντιρρύπανσης και κέντρα επεξεργασίας λυμάτων:

αα) Για ερευνητικά κέντρα λυμάτων και κέντρα λυμάτων κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

5. Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για κοπτικές μηχανές, χαρμανιέρες, υγρανήρια και ξηραντήρια καπνών, εγκαταστάσεις μεταφοράς καπνών σε φύλλα και κεκομμένου, κλιματιστικές εγκαταστάσεις στους χώρους επεξεργασίας και βιομηχανοποίησης κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

β) Για σιγαροποιητικές, κυτιοποιητικές, πακεταριστικές, λιθογραφικές μηχανές και σελλοφανέζες κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

6. Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις των πρατηρίων υγρών καυσίμων και λιπαντηρίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αντλίες και εξοπλισμό αυτών (των πρατηρίων) κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για αεροσυμπιεστές και γρασσαδόρους κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

7. Για τα δοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων, δεξαμενές κ.λπ. οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για δοχεία μεταφοράς υγρών υλών (βαρελιών κ.λπ.) κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Για χαλύβδινες φιάλες υγραερίου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

γ) Για δίκτυα σωληνώσεων υγρών καυσίμων και τα σχετικά εξαρτήματα κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

δ) Για μεταλλικές και από σκυρόδεμα δεξαμενές εναποθήκευσης υγρών καυσίμων κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

8. Για τα ψυκτικά μηχανήματα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τα ψυκτικά μηχανήματα (ψυγεία διατήρησης τροφίμων κ.λπ.) και τις εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης (λέβητες - καυστήρες κ.λπ.) στους χώρους παραγωγής κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για τα ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων γενικά σε εγκαταστάσεις τρίτων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

9. Για τα γερανοφόρα και ανυψωτικά μηχανήματα ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11 %) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

10. Για τα μηχανήματα παραγωγής ταινιών (κινηματογραφικών, βίντεο και συναφών) ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

11. Προκειμένου για ειδικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα των παρακάτω επιχειρήσεων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων, βυρσοδεψίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι, παραγωγής

πλαστικών ειδών και εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Υποδηματοποιίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό), παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων, διυλιστηρίων, παραγωγής τσιμέντου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, όλου μίνας και αλουμινίου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

12. Για τις μήτρες (καλούπια) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη, εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

13. Για τις οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους κατώτερους και ανώτερους συντελεστές απόσβεσης:

α) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

β) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξήμισι τοις εκατό (6,5%).

γ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

14. Για τα μηχανήματα και ειδικές εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αγωγούς μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου χαλύβδινους ή πολυαιθυλαινίου και τις εγκαταστάσεις τους, δεξαμενές υγροποιημένου φυσικού αερίου από σκυρόδεμα και ειδικό μέταλλο και υπόγειες αποθήκες φυσικού αερίου κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

β) Για μηχανήματα ηλεκτρονικής εγκατάστασης καθοδικής προστασίας αγωγών φυσικού αερίου κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

γ) Για σταθμούς μέτρησης και ρύθμισης της πίεσης του φυσικού αερίου και σταθμούς συμπίεσης κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δ) Για κρυογενικές εγκαταστάσεις αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου μετά των εξαρτημάτων τους, κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

15. Για τα λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων, κλινικών και εκπαιδευτηρίων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Των λοιπών επιχειρήσεων κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ΑΡΘΡΟ 5

1. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

2. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες ορίζονται σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και τριάντα τρία τοις εκατό (33%) αντίστοιχα.

3. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό δεν δικαιούνται να διενεργήσουν τις κατά τα άρθρα 3, 4 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Οι επιχειρήσεις λατομείων, εξόρυξης μεταλλευμάτων ή άλλων ορυκτών υλών εκτός από τις κατά τα άρθρα 3, 4, 10 και 11 του παρόντος αποσβέσεις διενεργούν ετήσια απόσβεση και επί της αξίας των λατομείων ή των μεταλλείων με κατώτερο συντελεστή επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερο δέκα τοις εκατό (10%).

2. Για τα έξοδα κατασκευής ιδιωτικών οδών, πλατειών, δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων των επιχειρήσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε τέσσερα τοις εκατό (4%) και επτά τοις εκατό (7%) αντίστοιχα.

3. Για τα έξοδα κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής των ίδιων επιχειρήσεων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε επτά τοις εκατό (7%) και δέκα τοις εκατό (10%) αντίστοιχα.

4. Για τους σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα των επιχειρήσεων του άρθρου αυτού ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

5. Η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών προς αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ.4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250).

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων.

ΑΡΘΡΟ 7

1. Για λιμενικά έργα και ναυπηγεία οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για λιμένες, αποβάθρες, ορμητήρια και προβλήτες κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

β) Για έργα ελάφρυνσης πρσανών κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαέξι τοις εκατό (16%).

γ) Για ρυμούλκες, βυθοκόρους, πλωτούς γερανούς, ακάτους, πορθμεία, λέμβους, φορηγίδες, πλωτήρες και λοιπά συναφή στοιχεία κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

δ) Για μόνιμες δεξαμενές από σκυρόδεμα και πλωτές δεξαμενές κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ε) Για ναυπηγικές κλίνες κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

στ) Για σχέδια ναυπήγησης πλοίων κατώτερος είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και ανώτερος τριάντα τρία τοις εκατό (33%).

2. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των εργοληπτικών επιχειρήσεων δημόσιων και ιδιωτικών έργων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ξυλεία η οποία χρησιμοποιείται σε οικοδομικά και άλλα τεχνικά έργα, κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Για μεταλλικά ικριώματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για προωθητήρες γαιών (μπουλντόζες), φορτωτές, ισοπεδωτές, αεροσυμπιεστές, εκσκαφείς, ασφαλτικά μηχανήματα, γεωτρύπανα, αναβατόρια, μηχανικά φτυάρια, αυτοκινούμενους αποξεστήρες, θραυστήρες, τριβείς, σιλοκόσκινα, δονητές και αναμικτήρες σκυροδέματος, οδοστρωτήρες κ.λπ. κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

3. Για τις εγκαταστάσεις γενικά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαέξι τοις εκατό (16%) αντίστοιχα.

4. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του άρθρου αυτού δεν δικαιούνται να διενεργούν τις κατά τα άρθρα 3, 4, 7 παράγραφος 1 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

5. Για τις εγκαταστάσεις αεροδρομίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για αεροδιάδρομους, γέφυρες διέλευσης αεροσκαφών, χώρους πίστας αεροδρομίου για στάθμευση αεροσκαφών, γέφυρες επιβίβασης επιβατών, σύστημα τροφοδοσίας επεξεργασμένου αέρα και ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης αποσκευών, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). β) Για υπόγειο σύστημα παροχής ρεύματος 400HZ στα αεροσκάφη κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). γ) Για οπτικά αεροβοηθήματα: αα) Για εργασίες κατασκευής, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). ββ) Για εξοπλισμό, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). δ) Για τηλεπικοινωνιακά συστήματα κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ΑΡΘΡΟ 8

Για τα γεωργικά μηχανήματα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τις γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις γενικά οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για ελκυστήρες, αλωνιστικές μηχανές, οδοντωτές σβάρνες, σκαλιστήρια, καλλιεργητές, άροτρα, δισκοσβάρνες, χορτοαναδευτές, χορτοσωρευτές, σπαρτικές μηχανές, φορητά αναβατόρια, μηχανές τεμαχισμού σανών για αποθήκευση (στάσιμες), μηχανές άλεσης τροφών, ρυμούλκες, θεριστικές μηχανές, αυτοδεδικές, χορτοσυλλεκτοδεματικές, πατατοσυλλεκτικές και θεριζοαλωνιστικές μηχανές, φορτωτικές, χορτοκοπτικές, συλλεκτικές βάμβακος και συλλεκτικές αραβόσιτου μηχανές, φρέζες, τευτλοεξαγωγείς, κινητήρες εσωτερικής καύσης

και αντλητικά συγκροτήματα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).β) Για λιπασματοδιανομείς και ψεκασθήρες, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%).γ) Για λοιπά μηχανήματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ΑΡΘΡΟ 9

Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των ακόλουθων πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοκασέτες - D.V.D., καθώς και των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών ορίζονται ως ακολούθως:α) Για τις κινηματογραφικές ταινίες: αα) κατώτεροι εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) για το πρώτο έτος, έντεκα τοις εκατό (11%) για το δεύτερο έτος, επτά τοις εκατό (7%) για το τρίτο έτος και επτά τοις εκατό (7%) για το τέταρτο έτος εκμετάλλευσης τους και ββ) ανώτεροι ογδόντα τοις εκατό (80%) για το πρώτο έτος, δώδεκα τοις εκατό (12%) για το δεύτερο έτος και οκτώ τοις εκατό (8%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσης τους.Η απόσβεση υπολογίζεται σε δωδεκάμηνη βάση ανεξάρτητα από το χρόνο εκμετάλλευσης της ταινίας στο οικείο διαχειριστικό έτος, με τον περιορισμό ότι αυτή δεν μπορεί να υπερβεί κατά το πρώτο έτος τα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν από την εκμετάλλευση της ταινίας. Η τυχόν διαφορά της μειωμένης κατά το πρώτο έτος απόσβεσης προσαυξάνει τις αποσβέσεις του δεύτερου έτους ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, ώστε για τα πρώτα δύο (2) έτη η συνολική απόσβεση να ανέρχεται στο ογδόντα έξι τοις εκατό ($75\% + 11\% = 86\%$) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των κατώτερων συντελεστών ή στο ενενήντα δύο τοις εκατό ($80\% + 12\% = 92\%$) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των ανώτερων συντελεστών.β) Για τις βιντεοταινίες - D.V.D.: αα) κατώτεροι εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) για το έτος κτήσης, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για το δεύτερο έτος και δέκα τοις εκατό (10%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσης τους και ββ) ανώτεροι εβδομήντα τοις εκατό (70%) για το έτος κτήσης και τριάντα τοις εκατό (30%) για το δεύτερο έτος εκμετάλλευσης τους γ) Οι τηλεταινίες, τηλεσειρές, μουσικές εκπομπές, εορταστικές εκπομπές, κινούμενα σχέδια, τηλεπαιχνίδια, ψυχαγωγικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, αθλητικές και ποικίλου περιεχομένου αναλόγως του χρόνου εκμετάλλευσης τους αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 του Κ.Ν.2190/1920, αν η εκμετάλλευση τους διαρκεί ένα έτος ή περισσότερα του ενός αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 10

1. Για τα μεταφορικά μέσα (εκτός από τα πλωτά και τα εναέρια) και το τροχαίο υλικό οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τουριστικά λεωφορεία (πούλμαν) και λεωφορεία μεταφορικών επιχειρήσεων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για φορτηγά αυτοκίνητα κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

γ) Για επιβατηγά αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες:

αα) Εκπαιδευτηρίων, κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ββ) Επιχειρήσεων ενοικίασης αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών (αυτοκινήτων και μοτοσικλετών), κατώτερος δεκαεννέα τοις εκατό (19%) και ανώτερος είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

γγ) Λοιπών επιχειρήσεων, κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

δ) Για μοτοποδήλατα και ποδήλατα κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ε) Για οχήματα χωματοουργικών έργων εντός ορυχείου, εξαιρουμένων εκείνων που αναφέρονται στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4, κατώτερος δεκαεννέα τοις εκατό (19%) και ανώτερος είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

στ) Για οχήματα μεταφοράς προσώπων εντός ορυχείου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ζ) Για σιδηροτροχιές και τροχαίο υλικό κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

η) Για λοιπά μέσα και μηχανήματα των συγκοινωνιακών επιχειρήσεων κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

2. Για τα εναέρια μεταφορικά μέσα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για καινούργια αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

β) Για μεταχειρισμένα αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%), πλέον ένα τοις εκατό (1%) για κάθε έτος το οποίο παρήλθε από το επόμενο έτος της κατασκευής μέχρι το έτος της απόκτησης.

3. Για τα πλοία και λοιπά πλωτά μέσα χωρητικότητας φορτίου κάτω των 500 τόνων: α) κατώτεροι συντελεστές απόσβεσης δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, επτά τοις εκατό (7%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και τρία τοις εκατό (3%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους και β) ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης είκοσι τοις εκατό (20%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, δέκα τοις εκατό (10%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και πέντε τοις εκατό (5%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους.

4. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως και 3 αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση που προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές από διατάξεις ειδικών νόμων.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λπ.) των σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης ορίζονται, αντίστοιχα, σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%).

2. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λπ.) των λοιπών επιχειρήσεων ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

3. Για τα είδη εξοπλισμού γραφείου, δηλαδή αριθμομηχανές, λογιστικές μηχανές, φωτοαντιγραφικά και φωτοτυπικά μηχανήματα, γραφομηχανές, μαγνητόφωνα, προβολείς διαφανειών, τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές, συσκευές TELEX, FAX, καθώς και τα επιστημονικά όργανα και τις

συσκευές εργαστηρίου χημείου, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

4. Αν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) και τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) αντίστοιχα.

5. Για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τα ηλεκτρονικά συγκροτήματα, γενικώς, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. Αν τα παραπάνω πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε τριάντα τέσσερα τοις εκατό (34%) και σαράντα τοις εκατό (40%) αντίστοιχα. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης του λογισμικού (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών ορίζεται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα.

Η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία.

6. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των ειδών υγιεινής των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων και κλινικών, στις περιπτώσεις που αυτά θεωρούνται εγκαταστάσεις των παραπάνω επιχειρήσεων και όχι των ακινήτων, ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%), αντίστοιχα.

7. Για φωτεινές επιγραφές που είναι εγκατεστημένες σε ακίνητα τρίτων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 12

Για τα είδη τα οποία αποτελούν πάγια στοιχεία ασκούμενης δραστηριότητας, η οποία εντάσσεται στις υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για μηχανήματα και λοιπές επαγγελματικές εγκαταστάσεις, όργανα και συσκευές εργαστηρίου χημείου και συναφών ειδών και έπιπλα και σκεύη κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για ηλεκτρονικούς υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα και λογισμικό (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

γ) Για οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους ετήσιους συντελεστές απόσβεσης:

αα) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ββ) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξήμισι τοις εκατό (6,5%).

γγ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

δ) Για επιστημονικά περιοδικά και συγγράμματα εκατό τοις εκατό (100%).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

ΑΡΘΡΟ 13

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος ως μηχανήματα και λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής θεωρούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις του παρόντος:

α) στις παραγράφους 1 (εκτός της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης ε', των περιπτώσεων ι' και ια' και των υποπεριπτώσεων ββ' και δδ' της περίπτωσης ιβ'), 5, 7 (εκτός των περιπτώσεων α' και β'), 8 (εκτός της περίπτωσης β'), 9, 11, 12 και 14 (εκτός των περιπτώσεων α' και β') του άρθρου 4.

β) Στην περίπτωση β' της παραγράφου 15 του άρθρου 4, με την προϋπόθεση ότι αυτά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία και

γ) στην παράγραφο 4 του άρθρου 6.

2. Για τον υπολογισμό των τακτικών αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο οι κατώτεροι ή ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται για τη σταθερή μέθοδο από τις διατάξεις του παρόντος πολλαπλασιάζονται για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο με συντελεστή τρία (3).

3. Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο προκύπτοντες συντελεστές αποσβέσεων της φθίνουσας μεθόδου υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

4. Κατά τη διαχειριστική περίοδο που η αναπόσβεστη αξία των πάγιων περιουσιών στοιχείων, μειωμένη με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχείριση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεσθεί σε αυτή τη διαχείριση. Στον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση αυτού του διατάγματος.